

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยเหตุที่เยาวชนมีความสำคัญยิ่งต่อประเทศชาติ เพราะเยาวชนในวันนี้คือผู้ใหญ่ที่จะเป็นพลเมืองผู้มีหน้าที่รับผิดชอบการพัฒนาประเทศร่วมกันให้มีความเจริญก้าวหน้าในอนาคตและมีความมั่นคงตลอดไป ดังนั้น เยาวชนในปัจจุบันจึงควรรู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ และ รู้จักแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมออันจะเป็นการช่วยฝึกทักษะ ประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยหล่อหลอมความคิด ทักษะคิด อุบนิสัยและความสามารถให้เยาวชนไทยเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพต่อไป

ส่วนหนึ่งของเยาวชนก็คือ บุคคลที่อยู่ใน "วัยรุ่น" ซึ่งหมายถึง ผู้ที่กำลังอยู่ในวัยเจริญเติบโต มีความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมเพื่อนำไปสู่ความมีวุฒิภาวะ (Maturity) (สุชา จันทรเอม, 2529) วัยรุ่นส่วนใหญ่มักจะมีอายุระหว่าง 12-19 ปี และกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มักจะมีความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ไปพร้อมกับการเรียน และหนึ่งในกิจกรรมที่วัยรุ่นในปัจจุบันมีความสนใจเป็นพิเศษและใช้เวลาไปเพื่อการนี้มาก ก็คือ

" การเปิดรับสื่อมวลชน " โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการศึกษาเรื่องความสนใจของวัยรุ่นที่เฮอร์ล็อกได้ทำการศึกษา (Hurlock, 1974) พบว่า "วัยรุ่นสตรี" มักจะมีความสนใจเปิดรับสื่อมวลชนมากกว่าวัยรุ่นชาย ประกอบกับสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการแพร่กระจายไหลเวียนของข่าวสารผ่านสื่อมวลชนหลายสาขามากขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการ

สื่อสารจึงทำให้รลงานปัจจุบันกลายเป็น "ยุคแห่งสังคมข่าวสาร" (Information Society) (ศิริชัย ศิริกายะ, 2529) และสื่อมวลชนในประเทศไทยปัจจุบันก็ได้พัฒนาก้าวหน้าไปตามความเจริญทางการสื่อสารของโลกด้วย

สื่อมวลชนที่ปรากฏอย่างแพร่หลายในประเทศไทยยุคปัจจุบันนี้ มีการพัฒนาทั้งในด้านปริมาณ และ คุณภาพมากขึ้น จะเห็นได้จากการที่ประชาชนไทยโดยทั่วไปเป็นเจ้าของสื่อมากขึ้นทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ ดังตัวอย่างจากการศึกษาสถิติจำนวนครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นิยมมากที่สุดทั่วประเทศ มีถึง 7,593,301 ครอบครั้ว และ จำนวนเครื่องรับโทรทัศน์ทั้งสิ้นมี 7,997,484 เครื่อง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2534) ส่วนจำนวนสื่อสิ่งพิมพ์ที่จดทะเบียนก่อตั้งเฉพาะในกรุงเทพมหานครมีถึง 2,813 ชื่อ (แผนกสื่อสิ่งพิมพ์ กองตำรวจสันติบาล, 2535) และมีการจำหน่ายสื่อทั้ง 2 ประเภทมากขึ้นจากร้านค้า หรือแผงจำหน่ายสื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนทางด้านคุณภาพนั้น สื่อมวลชนในปัจจุบันได้พัฒนา "เนื้อหา" (Content) "วิธีการนำเสนอ" (Presentation) และ การ "เจาะกลุ่มเป้าหมาย" (Target Audience) ของผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย "วัยรุ่น" เป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่สื่อมวลชนหลายสาขาได้มุ่ง "เนื้อหา" เพื่อสนองความต้องการ เนื่องจากผู้ผลิตสื่อหลายคนได้พิจารณาเห็นว่า "วัยรุ่น" คือผู้รับสารที่สำคัญของเขา ดังเช่นการให้สัมภาษณ์ของ รุจน์ รณภพ (สัมภาษณ์, 11 กรกฎาคม 2534) ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ไทยคนหนึ่งได้กล่าวว่า

"ปัจจุบัน คนชมภาพยนตร์ส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งมักจะไปชมภาพยนตร์กับเพื่อน ๆ ไปกันเป็นกลุ่ม หรือบางครั้งอาจกันไปสองคน ดังนั้น ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์หลายคนจึงมุ่งสร้างเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น เพราะสร้างแล้วมีคนดูธุรกิจก็อยู่ได้ "

นอกจากนั้น ยังสามารถพบเห็นในสื่อโทรทัศน์ที่ผู้สร้างละครโทรทัศน์ได้

ผลิตรายการที่มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่น ซึ่งเสนอทั้งในช่วงเวลาหลังข่าวภาคค่ำ และภาคดึก รวมทั้งละครที่เสนอเป็นประจำทุกช่วงเป็นวันธรรมดา และละครที่เสนอในวันหยุดสุดสัปดาห์หลายเรื่อง อาทิ ละครเรื่อง "สามหนุ่มสามมุม" ของบริษัท บริษัทแกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด ละครเรื่อง "แชะ แชะ แชะ" ทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3 และ ละครเรื่อง "อรุณสวัสดิ์" ของ บริษัท กันตนา วิดีโอ ปรดักชั่น จำกัด เป็นต้น

จิตรลดา ดิษยะนันท์ (สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2536) ผู้รับผิดชอบการสร้างละครประเภทเด็กและวัยรุ่นของ บริษัท กันตนา ซึ่งจัดละครประเภทนี้ในช่วงเวลาเย็นทางสถานีโทรทัศน์ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า

"เพ็ญใจได้เวลาทางสถานีในช่วงเวลาเย็นถึง 10 กว่าปีมาแล้ว เวลาจึงเป็นตัวบังคับประการหนึ่งที่ต้องทำละครเพื่อเด็กและเยาวชน เนื่องจากเวลานี้เป็นเวลาที่น่าเรียนกลับจากโรงเรียนแล้ว เป็นช่วงเวลาของครอบครัวที่ทุกคนมาอยู่กันพร้อมหน้า พ่อแม่ผู้ปกครองก็มักจะให้เด็กดูทีวีได้ แต่การทำละครประเภท "วัยรุ่น" ก็มีข้อจำกัด คือ ผู้ทำต้องเรียนรู้ว่าสิ่งใดทำได้สิ่งใดทำไม่ได้มากนัก อย่างเช่น ละครช่วงนี้ต้องเป็นละครสร้างสรรค์ และทางสถานีก็กำหนดให้ด้วยว่าให้เป็นละครประเภทสร้างสรรค์ที่ไม่มีพิษมีภัยสำหรับเด็ก อย่างเช่น ละครฉากที่มีการสูบบุหรี่จะปรากฏในช่วงเวลานี้ไม่ได้จะถูกเซ็นเซอร์ ดังนั้น ผู้สร้างจะต้องรู้กฎระเบียบและต้องสร้างเรื่องที่ดีแล้วเข้าใจง่ายและสนุกสนานด้วย"

นอกจากรายการละครแล้ว ยังมีรายการโทรทัศน์อีกหลายรายการหนึ่งที่มีการเน้นกลุ่มเป้าหมาย "วัยรุ่น" อย่างชัดเจน อาทิ รายการ "4+1 ถึงจะเท่" รายการ "พริตตี้วัยรุ่น" รายการ "รัตติกาลมัธยมศึกษา" เป็นต้น ซึ่งเป็นรายการที่มุ่งให้ความเพลิดเพลินและความรู้แก่วัยรุ่นเป็นหลัก

รายการวิทยุในปัจจุบันมีการพัฒนาไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง จะเห็นได้จากการ

ที่สถานีวิทยุบางแห่งได้เริ่มเปิดโรงกาสาให้บริษัทเอกชนเข้ามาบริหารงาน อาทิ บริษัท เอ ทุม มีเดีย จำกัด บริษัทมีเดีย พลัส จำกัด ซึ่งได้ผลิตรายการวิทยุโดยมุ่งเน้นกลุ่มผู้รับสารที่เป็นวัยรุ่น โดยจัดพิธีกรที่มีความเข้าใจความต้องการของวัยรุ่น และเปิดเพลง เล่นเกมส์ต่าง ๆ อาทิ รายการ "เรดิโอ โหวด" รายการ "สไมล์ เรดิโอ ทรี" ซึ่งเป็นคลื่นที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่น เป็นต้น

สายทิพย์ ประภาษานนท์ (สัมภาษณ์ 5 มีนาคม 2536) ผู้จัดการทั่วไปของ บริษัท เอ ทุม มีเดีย จำกัด ได้ให้สัมภาษณ์ถึงจากจัดรายการวิทยุโดยมุ่งกลุ่มเป้าหมาย "วัยรุ่น" ว่า

"เพราะจากประสบการณ์การทำรายการวิทยุมา 10 กว่าปี บอกให้ทราบ ว่า กลุ่มผู้ฟังที่ฟังรายการวิทยุมากที่สุดก็คือ กลุ่มวัยรุ่น ทั้งนี้ อาจจะเป็นด้วยวิทยุเป็นมีเดียที่มีความใกล้ชิดกับผู้ฟังมากกว่ามีเดียชนิดอื่น ซึ่งคงจะไปตรงกับความต้องการของผู้ฟังกลุ่มวัยรุ่นเข้าพอดี ตัวอย่าง เช่น ผู้ดำเนินรายการวิทยุหรือพิธีกร ซึ่งเป็นผู้ที่มีระยะห่างกับผู้ฟังกำลังพอดี คือ ไม่ใกล้ชิดจนเกินไปแต่ก็ไม่ห่างจนเกินไปสามารถที่จะติดต่อพูดคุยกันได้ ททำให้ผู้ฟังกลุ่มวัยรุ่นมีความรู้สึก ว่า ดี.เจ.ตอบสนองความต้องการของเขาได้ ในขณะที่ผู้ฟังกลุ่มอื่น ๆ อาจจะไม่ต้องการในส่วนนี้มากเท่า

จากประเด็นที่ทราบว่า กลุ่มผู้ฟังรายการวิทยุมากที่สุดกว่าทุกกลุ่ม คือ กลุ่มวัยรุ่น ททำให้ผู้ผลิตรายการวิทยุต่างก็มุ่งไปยังผู้ฟังกลุ่มนี้โดยทำรายการเพื่อผู้ฟังกลุ่มนี้เป็นกลุ่มใหญ่ สินค้าที่จะลงโฆษณาเกี่ยวกับวิทยุก็มักจะเป็นสินค้าของกลุ่มวัยรุ่นด้วย"

นิตยสารเป็นอีกสื่อหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลา 5-6 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเดิมมีการผลิตนิตยสารประเภทสตรีและบันเทิงมาก ไม่มีประเภทของ "วัยรุ่น" โดยเฉพาะ ต่อมา มีการผลิตนิตยสารประเภท "วัยรุ่น" เกิดขึ้นมากมายในปัจจุบันและสามารถดำเนินธุรกิจอยู่ได้ อาทิ นิตยสาร "เซอกับฉัน" "เดอะบอย" "วัยหวาน" "วัยน่ารัก" "แพรวสุดสัปดาห์" "รัก แม็กกาซีน" "รอย แม็กกาซีน" ฯลฯ

นิตยสารเหล่านี้มีเนื้อหาเพื่อสนองความสนใจของวัยรุ่นโดยเฉพาะ อาทิ ลงข่าวเกี่ยวกับดาราวัยรุ่น แพ้ชั้นวัยรุ่น เป็นต้น

ลาวลัย แสงอาทิตย์ (สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2536) ำด้าให้สัมภาษณ์ถึงการผลิตนิตยสาร "เธอกับฉัน" อดยมุ่งกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นว่า

"คือ เรามี concept ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งในวันที่ 10 ตุลาคม 2526 แล้วว่า จะทำ Magazine "วัยรุ่น" โดยเฉพาะ เพราะช่วงนั้นกลุ่มเป้าหมาย "วัยรุ่น" กำลัง "บูม" มากในหลายสาขาอาชีพ อย่างเช่น ขนมห เสื้อผ้า อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ในช่วงเริ่มต้นได้ทดลองถ่ายภาพักโดยเชิญนักศึกษาพาณิชยมาถ่ายกับนักร้องวัยรุ่นที่กำลังดัง อย่าง "อาพล ล่าพูน" ได้รับความสนใจจากนักศึกษามาก หนังสือขายดีมาก ทางการตลาดถือว่าประสบความสำเร็จอย่างสูง ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นจึงขยายวงกว้างออกไปถึงระดับมัธยมศึกษา ที่สำคัญอีกประการหนึ่งเราพบว่า เด็ก "วัยรุ่น" มีอำนาจซื้อมากกว่าในอดีต สังเกตจากสินค้าทั่วไป ก็จะมุ่งกลุ่มวัยรุ่นอย่างพวกเสื้อผ้าต่าง ๆ เราจึงเสนอแพ้นวัยรุ่นและเนื้อหาที่วิเคราะห์แล้วว่าวัยรุ่นสนใจ เราจะได้ข้อมูลจากการศึกษาตลาดวัยรุ่นว่าต้องการในแนวไหน และ จากจดหมายของเด็ก ๆ ที่มีมาถึงคอลัมน์ "จับเข้าคุยกัน" เด็กจะบอกว่าอยากให้มีสิ่งนั้นสิ่งนี้เพิ่มเติม ซึ่งเราถือว่าเป็นข้อมูลโดยตรงจากเด็ก ๆ ที่ต้องการจริง ๆ เราจะพยายามสนองต่อความต้องการของเขา อีกกรณีหนึ่ง เราจะมีนักข่าวกระจายไปยังต่างจังหวัด หรือ คณะคอลัมน์เยี่ยมโรงเรียนได้ออกไปสัมภาษณ์ยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ เราจะได้ข้อมูลจาก "วัยรุ่น" เป็นอย่างดี และทราบว่าวัยรุ่นสนใจอะไร"

สื่อที่สำคัญอีกสื่อหนึ่งที่มีการมุ่งกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่น ได้แก่ หนังสือการ์ตูน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการ์ตูนจากประเทศญี่ปุ่น มีเนื้อหาของเรื่องเป็นปัญหาเกี่ยวกับวัยรุ่น หรือความรักของวัยรุ่น อาทิ เรื่อง "เพราะหัวใจเพรียกหา" "สาวกึ่งกึ่ง" เป็นต้น

นอกจากนั้น สื่อประเภทเกมส์ต่าง ๆ เช่น วิดีโอเกมส์ หรือ เกมส์กดก็ผลิตเพื่อสนองความสนุกสนานเพลิดเพลิน อันเป็นสิ่งที่วัยรุ่นชอบมากอีกด้วย

โดยที่สื่อมวลชนหลายประเภทต่างได้มุ่ง "กลุ่มเป้าหมายวัยรุ่น" โดยเฉพาะมากขึ้นนี้เอง ประกอบกับ "วัยรุ่น" ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "วัยรุ่นสตรี" ได้มีการเปิดรับสื่อมวลชนมากขึ้น จนแทบจะเรียกได้ว่า "สื่อมวลชน" กับ "วัยรุ่น" เป็นของคู่กัน มักจะอยู่ "ใกล้กัน" ตลอดเวลา ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่านักเรียนที่เปิดรับสื่อมวลชนในปริมาณสูงนั้น เขาได้รับประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อมวลชนอย่างไร

ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการทำการศึกษาเกี่ยวกับ เรื่อง "การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อมวลชนของวัยรุ่นสตรี" และโดยที่ผู้วิจัยเป็นข้าราชการครูปฏิบัติหน้าที่ ณ โรงเรียนสตรีรัตนบุรี สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดนนทบุรี มีนักเรียนสตรีล้วนจำนวนทั้งสิ้น 3,298 คน (โรงเรียนสตรีรัตนบุรี, 2535) และส่วนใหญ่อายุระหว่าง 12-18 ปี ซึ่งถือเป็น "วัยรุ่นสตรี" ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาจากนักเรียนโรงเรียนสตรีรัตนบุรีเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้น การศึกษาวิจัย เรื่อง "การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อมวลชนของนักเรียนโรงเรียนสตรีรัตนบุรี" ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาวิจัยว่า นักเรียนโรงเรียนสตรีรัตนบุรีผู้ใช้สื่อมวลชนในปริมาณที่สูง (Heavy Users) นั้น มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อสนองต่อความต้องการจำเป็น (Needs) ของตนอย่างไร และได้รับประโยชน์และความพึงพอใจอันเกิดจากความต้องการจำเป็นอย่างไรบ้าง โดยทำการศึกษานักเรียนผู้ใช้สื่อมวลชนในปริมาณที่สูงเป็นผู้นำข้อมูลสำคัญ (Keys Informants) ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยตรงตามวัตถุประสงค์ มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง และใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และผลที่ได้รับจากการวิจัยจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการให้ข้อเสนอ

แนะแก่ครู - อาจารย์ที่เป็นผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาในการให้คำแนะนำแก่นักเรียน
 ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบการบริการสื่อมวลชนให้แก่นักเรียนวัยรุ่นสตรี
 และให้ข้อเสนอแนะแก่สื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารประเภทต่าง ๆ เพื่อให้วัยรุ่น
 สตรีได้รับประโยชน์ และความพึงพอใจจากสื่อมวลชนอย่างเหมาะสม รู้จักรับผิดชอบ
 ต่อตนเอง รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตน
 เองอยู่เสมออันจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ การศึกษา การฝึกหัดความบันเทิง และ
 การปรับตนเองให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข และมีความรู้ ความสามารถ ซึ่ง
 จะนำไปสู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติต่อไปในอนาคต

ปัญหาการวิจัย

1. รูปแบบพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อมวลชน เพื่อสนองต่อความ
 ต้องการจำเป็น (Needs) ของนักเรียนโรงเรียนสตรีนนทบุรีมีลักษณะอย่างไร
2. ความต้องการจำเป็นอะไรบ้าง เป็นสาเหตุทำให้เกิดความคาดหวังใน
 การเปิดรับสื่อมวลชนของนักเรียนโรงเรียนสตรีนนทบุรีผู้ใช้สื่อมวลชนปริมาณที่สูง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อมวลชนที่สนองต่อความ
 ต้องการจำเป็น (Needs) ของนักเรียนโรงเรียนสตรีนนทบุรีผู้ใช้สื่อมวลชนปริมาณ
 ที่สูง (Heavy Users)

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยจะทำการศึกษา รูปแบบพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อมวลชนที่สนอง
 ต่อความต้องการจำเป็น (Needs) และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นอันก่อให้เกิด

เกิดความคาดหวังประโยชน์ และความพึงพอใจในการเปิดรับสื่อมวลชนของนักเรียนโรงเรียนสตรีรัตนบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาประเภทสตรีล้วน สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี และกำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2535 รับผิดชอบเฉพาะนักเรียนที่ใช้สื่อมวลชนในปริมาณที่สูง (Heavy Users)

ข้อสันนิษฐานของการวิจัย

วัยรุ่นสตรีได้รับประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับสื่อมวลชนตามความต้องการจำเป็นของตน

นิยามศัพท์เฉพาะ

วัยรุ่นสตรี	หมายถึง	นักเรียนโรงเรียนสตรีรัตนบุรีที่มีอายุระหว่าง 12-18 ปีและมีการใช้สื่อมวลชนในปริมาณที่สูง
สื่อมวลชน	หมายถึง	อุปกรณ์สำหรับใช้เพื่อการสื่อสารกับมวลชนหรือประชาชนจำนวนมากๆ อาจจะสื่อสารด้วยภาษาพูด ภาษาเขียน หรือ ภาพ หรือ รหัสอื่นๆที่สามารถก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้ทำการสื่อสารและผู้รับสาร อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือการ์ตูน และ นวนิยาย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ วิทยุ เครื่องเล่นเกมส์ และ เทปเพลง

การเปิดรับสื่อมวลชน	หมายถึง	ขอบเขตที่ประชาชนหรือมวลชนทั่วไปเปิดรับสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ อาทิ การอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือการ์ตูน และนวนิยาย การชมโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และวิดีโอ การฟัง วิทยุ เทปเพลงและการเล่นเครื่องเล่นเกมส์
ผู้ใช้สื่อมวลชนในปริมาณที่สูง	หมายถึง	กลุ่มของนักเรียนวัยรุ่นสตรีที่ศึกษา ณ โรงเรียนสตรีรัตนบุรี และมีพฤติกรรมกา รเปิดรับสื่อมวลชนโดยใช้เวลาและประเภทของสื่อมากที่สุดคือ เปิดรับสื่อมวลชนอย่างน้อยวันละ 5 ชั่วโมงและเปิดรับอย่างน้อย 4 สื่อ
ความต้องการจำเป็น	หมายถึง	ความต้องการอันเกิดจาก สภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจ และ สังคมซึ่งเป็นแรงจูงใจ ทาให้บุคคลมีความสนใจเปิดรับสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ
การใช้ประโยชน์	หมายถึง	การเปิดรับสื่อมวลชนประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภท เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความต้องการของบุคคล
ความพึงพอใจ	หมายถึง	สภาวะทางจิตใจ เมื่อบุคคลเกิดความพอใจต่อสิ่งที่ได้รับ หรือ จากการเปิดรับสื่อมวลชนประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือหลายประเภทตามความต้องการจำเป็น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อครู-อาจารย์ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาจะได้ทราบถึงความต้องการในการเปิดรับสื่อมวลชนของนักเรียน และพิจารณาถึงความเหมาะสม เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่ดีแก่นักเรียนในการได้รับประโยชน์ และความพึงพอใจจากสื่อมวลชนต่อไป
2. เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในการจัดบริการสื่อมวลชนให้สอดคล้องและเหมาะสมแก่สภาพความต้องการของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และ สังคม เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อมวลชนอย่างเหมาะสมและถูกต้อง
3. เป็นประโยชน์ต่อวงการสื่อมวลชนในการนำผลจากการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงรูปแบบ เนื้อหา และวิธีการนำเสนอให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับสารที่เป็นวัยรุ่นนสตรีอย่างแท้จริง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย